

FAGERNES IDRETTSLAG

STIFTET 1904

FIL 100 år. Blikk på historien.

Nedtegnet av Karl Hope Jr, fra igjennomlesning av papier og protokoller på Valdres Folkemuseum.

Stiftet 4.nov.1904 som idrettslaget Heimdal.

Lagets første formann var Overrættsagfører G.O.Hovi. (Han må ha vært aktiv innen for idretten på en eller annen måte tidligere, for **det finnes noe korrespondanse mellom ham og Centralforeningen for utbedrelse af idræt, fra mars 1902.** Han fortsatte frem til 1916

Tveitbakken ble påbegynt i 1906

Det finnes omtrent ingen papirer fra den første tiden. Men har funnet ut at L.Gullhagen var formann i 1916 .De første nedtegnelsene **begynner i 1923 :**

Frem til da var fotball og friidret drevet på stasjonsområdet.

Leder var da M.Pettersen

Arbeidet med en idrettsplass starter i 1923, det blir lånt kr.2.500.- i Valdres Kreditbank. Plassen skulle være 80 x 45 m.

Denne plassen ble tatt i bruk i 1924, og leder for laget var da M.Pettersen, som forøvrig var leder frem til 1928.

Tveita bakken var ferdig tidligere, men det går frem av papirene at den ble ombygget i 1924

I 1924 ble det igjennomført et ” introduksjonskurs i fri-idrett ”

Skibakken ble ombygd i 1925, og det ble da bygget tribune.

Etttersom det var liten interesse for friidrett, besluttet styre at hovedvekten skulle legges på fotball.

Fra 1928 kan det ellers nevnes at ” unge men som tilfredstilte kravet til Idretsmærke og var skyttere av 2.klasse” fikk fradrag i tjenestetiden i militæret. Denne ordningen varte frem til 1933.

I 1929 var det 19 medlemmer og kontigenten var kr.0.50.Noen frivillige betalte kr.1.- Dette året var det M.Pettersen som var formann.. **Det ble igjen holdt introduksjonskurs i fri idret, og kurset varte i 8 dager !**

Ifølge årsberetningen ble det avholdt Hovedlandsrenn på ski, 29.januar **1929** Samme året står det å lese at hovedstyret besluttet å gå til innkjøp av en ny fotball og pumpe ! Til å foreta innkjøpet ble utnevnt **O.Nybråten og Knut Pettersen.**

Leder for friidrettsgruppen var L.Tvedt I skøytegruppen var det P.Bergo og Thor Hansen som var ledere. Leder for hovedstyret var N.Rønningen.

Thorbjørn Pedersen ble påmeldt til Holmenkollen og Lage Tveit til Ørnulfs Internasjonale stevne i Oslo.

I 1930 ble O.Nybråten, O.Fosheim og K.Pettersen valgt som ledere i fotball. For friidrett var det L.Tveit , O.Skjleslien og N.Rønningen som var ledere.

For skøytegruppen var det Ole Skjeslien , O. Nybråten som var ledere med Einar Haug som ” Tøimester” N. Rønningen var hovedlagets leder.

Kretsrennet i 1930 gav et overskudd på kr.400.-, som var langt over forventningene.

Til Hovedkretsrennet i 1931 ble det besluttet å sende Knut Pettersen og Ola Veg i kl.17-20.

I klassen under 17 ble det sendt Alfred Sønnes og Arne Johansen.

FAGERNES IDRETTSLAG

STIFTET 1904

I årsberetningen for 1930-31 beklages det sterkt den store nedgangen i friidrett. Og det nevnes :” vårt lag var en gang et av de største i Vestopplandene”. Det ble igjen avholdt friidrets kurs

med 15 deltagere. Valdresstevnet i friidrett samlet ca.20 deltagere. Heimdal IL arrangerte Kretsrenn dette året,22. og 23 febr. med 55 deltagere.

Nic. Rønningen ble igjenvolgt som formann på årsmøte 31.1.1931

Per Bergo var formann i 1933 og man prøver å finne ny plass til idretten ”da den nåværende er for liten til alle idrettsgrene”

På ekstra ordinært årsmøte 2.mars 1933, i sak 2. ble det bestemt : ”Lagets fotball drakter skal være brun genser og hvite bukser” I sak 5 ble det bestemt at ” en del reperasjoner var nødvendig, og formannen fikk i oppdrag å kjøpe inn 2 tylft med tømmer som han hadde på hånden til en rimlig pris”

29.mars ble det besluttet å sette ned en komite , bestående av formann Per Bergo,Anton Sørumsaugen og M. Pettersen til å innhente tilbud på en mer passende idrettsplass. Man hadde sett seg ut et område ved Fosheims versted (hvor Fagernes Stadion ligger idag)

Sigv.Ranheim ble Fylkesmester i høyde 1933.Dette året ble Kjøpmann Pettersen og Rønningen utnevnt til æresmedlemmer.

I 1934 ble Olav Svænnens valgt til formann. Laget hadde 60 medlemmer. Da O.Svænnens skulle flytte fra Fagernes ble det på styremøte besluttet at Nic. Rønningen skulle overta inntil videre og Sigurd Rime ble valgt so ny nestformann og Olav Tveit som nytt styremedlem.

Ellers kan man lese seg til at Valdresrekorden på 500 m skøyter var 50 blank, og var satt av Henrik Næss. 1500 m rekorden var på 2.43 og ble holdt av Lage Strand.

I 1935 ble Thv. Ødegård uttatt til Holmenkollrennet i kombinert. O. Svænnens var tilbake og ble på årsmøte 11 oktober igjen valgt som formann. På det på følgende styremøte den 15. okt. ble det besluttet at ” Basarkomiteen fikk bemyndigelse til å gå til innkjøp av en grammafona av typen His Masters Voice,som første premie til basaren”. Det er i flere referat nevnt ”Heimdalgenseren”?

Det ble etterhvert et ønske om at navnet på laget måtte være stedsorientert, og på ekstraordinært årsmøte 18.febr. 1936 ble lagets navn forandret til Fagernes Idrettslag. Laget hadde 60 medlemmer

Svænnæs fortsatte som formann i 1936,og vi ble det året ble kretsleder i fotball..

På styremøte 2.mai 1936 beslutter man å spille privatkamp i fotball mot Hamar Jnr. den 19.juli, mot at Hamar for en godtgjørelse på kr.15.- I årsberetningen blir det stort vektlagt at det hadde vært et godt økonomisk år og det hadde vært mange bra reslutater, i vinteridrett fremragende. Sverre Madsen blir spesielt fremhevet for sine reslutater i friidret

På møte 10.des.1936 godtar man forslaget til kontrakt med Peder Tveit om ny idrettsplass.Et område på 16000 kvm. Inkl.alle trær. På samme møte får Geo. Foshaug fullmakt til å underskrive kontrakten.

Det besluttes i april 1937 at ” tømmerhugsten på Idrettsplassen bortsettes for kr.180.- og tømmeret skal kappes i 2.75 og 5.5 m lengder”

På møte i mai, 1937 blir det besluttet” kjøp av Turistpaviljongen til klubbhus.” Kjøpesummen var kr.330.-

Skjøtet på Fagernes Stadion ble omsider ordnet i 1937, og dette året ble fotballplassen utvidet fra 92 x 56 m til 105 x 65m.Geo. Foshaug var formann.

Som formann for 1938 blir Geo. Foshaug igjenvolgt.

FAGERNES IDRETTSLAG

STIFTET 1904

22.jan. 1938 deltar Arne Johansen i uttagningsrenn for VM i Lahti !!

Arbeidet med stadion er i full gang, og her kan nevnes ”Kr.2.30 pr m3 fremkjørt og plannert masse.Kr. 0.40 i forskudd pr.time,lønning hver lørdag ”

Det som vi idag kjenner som Fagernes Idrettslag’s logo ble laget i 1939

22.juni 1940 blir det på styremøte besluttet å søke om erstatning for skader på ført stadion ” under krigen” Samt kreve godtgjørelse fra myndigheten for bruk av stadion fra 17 – 29 april. Kr 10.- pr dag og kr.125 for opprydding.

Årsmøte 28.11.1940 gjenvelger Geo. Foshaug som formann.

I årene frem mot 2. verdenskrig var det arbeidet med stadion som var hovedgesjeften. Det var liten aktivitet under krigen, men man klarte å samle inn penger,slik at man klarte å betale renter på pantegjelden på stadion.

21.1. 1941 ble laget informert om at det hadde vunnet 1 par piggsko fra Vestoppland Friidrettskrets. Piggskoene ble besluttet ” lånt bort til Sverre Madsen for 99 år”

Tross krigen ble det avholdt skirenn på Nesjordet 2.febr.1941, og Geo.Foshaug igjennvalgt som formann på møte 24.10 1941.

28.mai 1945 kunne Geo.Foshaug ønske velkommen i Idrettslaget etter at det hadde lagt nede i 5 år. Man mintes Sverre O.Nes som døde i tysk fangenskap. Rolv Nyhus ble valgt til formann for driftsåret 1945. Det var da 156 medlemmer.

Fotballutvalget for 1945 bestod av Thorolf Haug ,Reidar Ødegård og lagets kaptein O.Lindahl. Det var både A og B lag.

Betalende medlemmer i 1945 var 51 stk. Som betalte kr.1.- hver. Itilegg var det 13 stk som betalte kr.5.- hver som frivillig kontigent for krigsårene.

I 1946 ble det for første gang laget gruppestyrer, og håndballgruppen ble opprettet dette året, (damehåndball) og innmeldt i Opland Håndballkrets.

Ø.Håvelsrud ble valgt som formann for 1947. Det ble innledet et samarbeid med Gol IL.om Vasetløpet. Dette løpet ble gått første gang i 1948 og det var 90 deltagere. Victor Clock ble nr.4 i Holmekollen Fotballaget ble igjen kretsmestre .Friidrett hadde en god sesong.Håndball likeså.Skøyteløpene denne vinteren ble igjen ødelagt av dårligt vær.

Fagernes Stadion hadde 350 sitteplasser.Laget hadde 290 medlemmer.

Skibakkekomiteen satte igang arbeidet med hoppbakken,som var en 40 m. bakke.

Vinteren 1949 ble Fagernes Stadion islagt for første gang, og banen var 250 m. Her nevnes spesielt Gustav Iversen for et godt arbeid. Laget hadde da 304 medlemmer.Fotball hadde innetrening på Folkvang.

I 1950 ble Torbjørn Pedersen utnevnt til æresmedlem i FIL. FIL fikk STUI middler kr.10.000.-Sidsel Berg ble nr.8 NM-slalom. Victor Clock nr.5 i NM

1951 laget hadde 196 medlemmer. Det ble tilkjørt 1.200m3 masse til stadion

Pr.1955 hadde FIL følgende æresmedlemmer : Nic.Rønningen-T.Pedersen-O.Svønnæs-Geo.Foshaug

I 1955 ble det laget flomlys på stadion.

Det ble gjennomført internasjonalt skøyteløp 1957.Det ble utstedt panteobligasjoner til Kvitvella UL. I Folkvang, på kr.38.500.-

FAGERNES IDRETTSLAG

STIFTET 1904

Sykkelgruppen ble etablert i 57.

I 1958 ble det arr.pilkekonkurranse med 1000 deltagere, første premie var en bil! Verdi kr.13.500.-

Henk van der Grift ble utnevnt til æresmedlem 17.3.1961,han var forøvrig verdensmester på skøyter dette året. Skibakken på muset blir revet

Lagets 60 års jubileum bli arrangert på Elvely Hotel 1964.

Laget måtte inngå akkord med en del forretninger på Fagernes. 50 %.

De Finske eliteløperne på skøyter la treningsleien sin Fagernes i 1965. E.Grisjin var meget godt fornøyd med sitt opphold.Garderobe og dusjanlegget på Ungdomsherberge er ferdigt og blir tatt i bruk.Laget fikk 50.000.- i tippemidler til anlegget.

I 1968 overdrar idrettslaget Folkvang til ungdomslaget Kvitvella.

Samme år drar idrettslaget i gang diskusjonen om idrettshall i forbindelse med videregående. Det blir også foreslått Idrettshall på Fagernes stadion.

1970, det er lysløype-lys i slålomløype og på skøytebanen.

I 1972 trues Fagernes heisen av konkurs.Per Isachsen berømmes for sitt arbeid i 1972, lagets økonomi er god.

Konkurransen om å tegne fane for idrettslaget i 1974 ble vunnet av Magne Roald, elev ved Fagernes skole.Sykkel gruppen var meget aktiv, kretsmester Ola H. Hippe i

gutteklassen.Jostein Masdal utmerker seg i alpint.bl.a.4 første plasser i Jnr.NM. Karin Skogstad tok "gullhjelm"i D.Duck mesterskapet 75.

Idrettshallen åpnes i mai 76.Dette året har FIL 591 medlemmer.J.Masdal tar 3.pl.i sen.slalom Tor Masdal tar "gullhjelm" på Kongsberg. Ottar Øygard blir kretsmester på skøyter kl.10 år.

75 års jubileum blir igjennomført i 1979.

Dette året hadde FIL 2 "landsmestre" på skøyter, Harald Rognås 11 års kl.og Roger Tvenge i 10 års kl. Og det ble innkjøpt ismaskin kr.46.000.-

Det var orienteringsgruppe,skøyter,håndball,fotball,turn,ski,friidrett,svømming,sykkel og alpint på programmet i jubileumsåret. Det var 750 medl.Dette året overtok også FIL lysløypa på Storøya, denne overtok de gratis fra Fagernes vel.

I 1981 ble det opprettet Tennisgruppe i tillegg til øvrige grupper. Eivind Kvisgaard var gruppens leder.Det var da 10 undergrupper og laget hadde over 1000 medl. Elisabeth Bløre satte norsk rekord på 1000 m. Kl.13 år tid.1.38.2 og Ottar Øygard ble uttatt til landslaget skøyter kl.12-15 år.Laget sier nei takk til å leie ut Stadion til Titanofestivalen og NM i gammeldans.

Best i FIL statuetten blir innført i 1982. Statuetten er en gave fra Aagot Isachsen.Dette året for NAK beskjed om at hvis de ikke går inn for anlegget på Blåbærmyra, vil FIL utvide anlegget på Stadion.Kostnadsoverslaget for Blåbærmyra var "avskrekkende" 9 mill.

10.2 1983 er det eksta ordinært årsmøte og endelig plassring av ny stadion på Blåbærmyra blir vedtatt.

Oppland Idrettskrets har ting på Fagernes dette året.

Det sages tømmer i kommuneskogen i 1990 ca.200m3, virke som skal brukes bl.a. på Blåbærmyra. Idrettslaget leier ut konseptet Valdresmarken for kr.101.000.-

Det ble fremdeles lagt is på stadion, men bare arrangert km sprint av stevner, grunnet den milde vinteren.Knut Hommedal ledet yngres avd. i fotball

1991 ble Valdres Håndball klubb, Fil var 1 av 6 lag som dannet den nye klubben som skulle drive håndball på jnr og senr. Nivå. Nederlandske skøyte damelaget lå i treningsleir en hel uke

FAGERNES IDRETTSLAG

STIFTET 1904

på Fagernes og hadde godt utbytte av isen på stadion. Det opplyses at det nå kun fungerer en person innen for O-gruppen.

1992 ble Kjell Arne Berntsen utpekt som LOOC kordinator for idrettslagene i Valdres.Hovedstyret i FIL tar på seg mer kostnadene ved at det blir lagt blått banedekke på den nye stadion.Det ble inndekkett ved dugnadsarbeid.Tegningene for klubbhus ble godkjent av myndighetene. Og råbygget stod klart samme år.Gressbanen på det nye anlegget ble ferdig planert og sådd. Laget sliter med økonomien i forbindelse med det nye anlegget. Planen er at FIL overtar anlegget sommeren 1993.

Skøytegruppen antyder at sesongen 1993 blir den siste med is på stadion.Alpingruppen melder om liten aktivitet, noe som bl.a skyldes snøfattig vintre, og at man ønsker å få tilbake Fagernesheisen. Friidretts gruppen er i gang igjen, takket være det flotte anlegget på Blåbærmyra. Idrettslaget sliter med økonomien i forhold til Blåbærmyra og ønsker å innlede forhandlinger med kommunen, slik at anlegget kan overtaes og driftes av kommunen. Man vurderer og ”overføre” alpint, til Aurdal.Garderoben på stadion er i dårlig forfatning, og noe må gjøres.Inntektene fra Valdresmarken svikter.

Avtale for overtagningen av Blåbærmyra til Nak blir gjort klar for underskrivning, avtalen dateres 25.4.1994 Lysløypa på Storøya må flyttes grunnet museets utbygging. Karl Hope er leder for fotballgruppen På årsmøte i 1994 blir det vedtatt å legge ned skøytegruppen.

I 95 sliter man fremdeles med å få ferdigstilt klubbhuset på blåbærmyra

1996 tas endelig klubbhuset i bruk, møbler er på plass. Damelaget i fotball spiller i 2 div.!

FIL i Fokus kommer ut med 2 nr.i 1997. Fotballgruppen stilte for første gang ikke med

Senr.lag . Svømmegruppen starter opp igjen. Idrettslaget har engasjert Fagernes Økonomiservice som regnskaps fører og Horwath som revisor selskap.

I 1998 starter opp pussingen av garderobeanlegget på Gml.Stadion. Det blir tildelt

”tippemidler” til opp pussingen. Best i Fil ble tildelt Reidun Hommedal .I 1999

kommer innspill fra Nak om at Fil bør overta Blåbærmyra igjen. Hovedstyret begynner

arbeidet med 100 års jubilet i 2004. Friidrettsgruppen’s gutter er den beste klubben i Oppland ifølge offesiell poengberegning.

Fil inngår avtale med NAK om ”offentlig” bruk av toalett anlegget på Gml.Stadion i sommer mnd. Valdresfestivalen arr. For 33. år !

SAFK FAGERNES en sammen slåing av Fil’s senior, jnr.lag i fotball med Sør Aurdal FK blir igjennført i 2001. Det nye laget er en egen selvstendig enhet og registrert som egen klubb i Sør Aurdal kommune.

I 2002 blir Fagernes Idrettslag tildelt UM i friidrett 2004, på Blåbærmyra. Idrettslagets Internettside er nå opp i ca.10.000 besøk i året.Laget setter i gang et lotteri som skal dekke utgiftene til jubileum i 2004.

I 2003 starter planleggingen av tribune og nytt tidtakerhus på Blåbærmyra.

Idrettslaget hadde ingen gjeld ifølge årsrapporten for 2003.

Ny fane til idrettslaget blir bestilt til UM. Tribune for friidrettsbanen og tidtakerbu står ferdig våren 2004.Um gjennomføres på en meget bra måte, skryt fra NFIF

SAFK FAGERNES tar initiativ til å få lagt kunstgress på grusbanen på Blåbærmyra.

Høsten 2005 står kunstgressbanen ferdig. Valdres Fotballklubb er en realitet 1996.Dette er en videreføring av SAFK FAGERNES